

Artık Kurtulmak İstiyoruz

Dr. Ecz. Kemal Erali

15/1/1966 tarihinde intişar eden Pharmacia'nın 22 ci sahifesinde, günde vasatı 600 lira ciro yapan bir eczanenin, sahibine bıraktığı brüt kârın ayda 1220 lira olduğu vesakile isbat edilmiş bulunmaktadır. Eczacı bu para ile hem vergisini verecek hemde ailesini geçindirecektir.

Senelerdenberi meslek teşekküllerimizin, kâr hadleri mevzuunda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı nezdinde yapmış oldukları bütün müracaatlar, bu bakanlığın yetkili şahsiyetleri tarafından büyük alâkasızlıkla karşılanmış ve biz eczane sahiblerini bu günkü perişan duruma sokmuş bulunmaktadır. Hakikaten bugün eczane sahipleri ne yapacaklarını şaşırmış, kendilerini iktisadi sıkıntıdan kurtaracak çare bulmak için acı acı düşünmektedirler.

Memleketimizde bu gün bir eczane enflasyonu başlamış bulunmaktadır. Diploması elinde olan her eczacı boş bulduğu yerde, yanında ve karşısında eczane olup, olmadığını düşünmeden eczanesini açmaktadır. Dünyanın hiçbir yerinde, sağlıkla ilgili amme hizmeti gören bir mesleğin kendi haline terk edildiği görülmemiştir.

Eczane açmak serbestisi tahdit edilme se bile, birbirleriyle olan mesafelerinin sınırlandırılması elzemdir. Bu gün Eczane sahipleri kaderleriyle başbaşa bırakılmıştır. Kâr hadleri bundan 30-40 sene evvelki durumunu muhafaza etmektedir.

Dünyanın hiçbir yerinde hem bilgi, hem sermayesini ortaya koyan bir meslek yanında % 20 gibi düşük bir kâr nisbeti kabul edilmiş değildir.

Eczane cirolarına gelince, bugün bilhassa büyük şehirlerde üç, beş eczane müstesna 400-700 lira arasında dolasmaktadır. Buna sebep olarak eczanelerin durmadan çoğalmaları gösterilebilmekle beraber, işçi sigortaları gibi resmi veya yarı resmi müesseselerin kendi hastalarına ve ailelerine ilaçlarını vermeleri gelmektedir.

Eczane bolluğu ve ciro hacminin düşüklüğü göz önüne alınırsa, bu nisbetin diğer memleketlerde olduğu gibi asgari % 40 çıkarılması lazımdır.

Her devirde Sağlık ve Sosyal Yardım

Bakanlığı siyasi mülâhazalarla, daima eczacıya baskı yapmak suretile ilaçları ucuzlatma yoluna gitmiş, ve bunu yaparken bilhassa eczane sahiblerinin bundan mütevellit hasıl olacak durumlarını katiiyen nazarı dikkate almamıştır.

Yurdumuzda ilaç ve kimyevi müstahzarın fiyatı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından tesbit edilmektedir. Halbuki bütün dünyada müstahzar fiyatları serbest piyasa rayicine, arz ve talep durumuna göre ayarlanmaktadır. Bizde, Bakanlıkça yapılan fiyat tesbiti gerçek duruma uymamaktadır, bazen düşük bazen yüksek nisbetler görülmektedir. Şahsi kanaatime göre, fiyat tesbitinin konu ile daha yakın ilişiği olan Ticaret Bakanlığı tarafından, bu bakanlık bünyesinde kurulacak bir Genel müdürlükçe, eczacılardan kurulu bir komisyonla müşterek olarak yapılması uygun olacaktır.

Sağlık Bakanlığı eczacılığı bir amme hizmeti olarak kabul ederken, bu hizmette çalışanların haklarını gereği gibi tanımamaktadır. Eczacılık mesleğinde çalışan tüccar sayılmamaktadır. Her husus kayda bağlanmıştır. Belli günlerde nöbet tutulur. Fiyatlar tesbit edilmiştir. Fakat bu tahditlerin karşılığı gözetilmemiştir.

Yüksek tahsil yapmış, büyük mes'uliyet altında kafası ve sermayesile çalışan bu meslek mensuplarını bakanlığın hâla ikinci plânda mütalaa etmesi çok acıdır. Sözü ettiğimiz sahanın yeni bir organizasyona ihtiyacı açıktır. Bu sahada Sağlık Bakanlığının kontrol ve denetleme yetkisi tabii ki bulunacaktır. Fakat esas bu sahanın diğer ticari kuruluşlar gibi serbest bir statüye biran evvel bağlanmasıdır.

Bunu biran evvel tahakkuk ettirecek mesleki teşekküllerimizin başında Merkez Hey'etimiz gelmektedir. Bütün meslek teşekküllerinin el birliğiyle çalışmalarını, bu mesleğin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından ayrılması, imâlatçıların Sanayi, ithalâtçılar ile eczane sahiblerinin de Ticaret Bakanlığına bağlanması üzerine teksif etmeleri lazımdır. Bu tahakkuk ettiği takdirde (ki edecektir) bu meslek şahsiyet ve hayatiyetini kazanacak ve yurduna daha faydalı olacaktır.